

Opsplitning af BPA-ordninger i små bidder og hjælp døgnet rundt

Det sker jævnligt, at vi i DUKH får henvendelser fra borgere, der søger borgerstyret personlig assistance (BPA-ordning) efter servicelovens § 96, og hvor borgeren er uenig med kommunen, når det gælder antallet af udmålte timer. Borgeren oplever, at kommunen opdeler behovet for hjælp i små bidder, hvad det tilsyneladende giver et mindre behov for hjælp.

Mange kommuner sender en visitator fra hjemmeplejen ud sammen med en sagsbehandler fra voksenhandicap for at vurdere omfanget af behovet for hjælp. Det sker for visitatorens vedkommende ofte ud fra de kvalitets-standarder, der gælder inden for hjemmeplejen, hvor hver enkelt ydelse bliver nøje udmålt i minuttal. Herefter vurderer sagsbehandleren fra voksenhandicap, hvor mange timer der samlet set skal udmåles.

Denne opsplitning kan stride imod formålet med en BPA-ordning, der netop lægger vægt på at støtte borgerens fleksibilitet i forhold til at planlægge sin egen hverdag. Meningen er, at hjælperen skal stå til rådighed, så borgeren kan foretage en bestemt aktivitet, når det passer borgeren. Det kan være svært, hvis der kun er bevilget lige præcis den tid, som aktiviteterne kræver.

Formålet med BPA

Formålet med BPA er at tilbyde borgeren en fleksibel hjælperordning, der tager udgangspunkt i borgerens selvbestemmelse, så borgeren kan fastholde eller opbygge et selvstændigt liv.

Ordningen er rettet mod borgere med massive og sammensatte hjælpebehov, hvor borgerens behov ikke kan dækkes ved almindelig personlig og praktisk hjælp med

videre. Det betyder, at for at være berettiget til en BPA-ordning vil borgeren ofte have behov for hjælp spredt ud over alle døgnets 24 timer. På den anden side betyder det ikke automatisk, at borgeren har ret til hjælp i alle døgnets 24 timer, idet der altid skal foretages en individuel og konkret udmåling af hjælpen.

Ved udmåling af hjælpen efter § 96 er kvalitets-standarder efter § 83 ikke anvendelige

I Vejledning om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance er der gjort rede for principperne for udmålingen af hjælpen. Det fremgår helt klart, at kvalitetsstandarder fra hjemmeplejen ikke er anvendelige i forbindelse med BPA:

Det præciseres bl.a. i vejledningens punkt 32:

"Pkt. 32. Udgangspunktet for udmålingen af hjælp efter servicelovens § 96 er en konkret, individuel vurdering af borgerens behov for hjælp og formålet med ordningen om at skabe en fleksibel og helhedsorienteret ordning med borgerens selvbestemmelse i centrum. Denne tager udgangspunkt i,

hvad den enkelte borger selv kan klare med henblik på at kunne leve et almindeligt liv som andre ikke-handicappede, både i og uden for hjemmet. Udmålingen af hjælp har dermed et andet sigte end udmåling af personlig og praktisk hjælp i hjemmet, og kvalitetsstandarder for § 83 kan derfor ikke anvendes som udgangspunkt for udmålingen af hjælp efter § 96, da hjælpebehovet ofte omfatter større og mindre opgaver spredt over hele døgnet, og hvor det ikke nødvendigvis er forudsigeligt, hvornår hjælpen skal leveres og konkret til hvilke opgaver.”

Alligevel oplever vi i DUKH, henvendelser hvor en kommune har anvendt § 83-kvalitetsstandarden ved udmålingen af hjælpen efter § 96.

Mulighed for hjælp døgnet rundt

I marts 2003 anførte daværende socialminister i ministersvar S 2582 bl.a.:

”Som anført ... er udgangspunktet således, at brugerens behov for hjælp er omfattende og komplekst, og den hjælp, der udmåles efter servicelovens § 96, skal dække brugerens behov for hjælp døgnet rundt.

Når der ydes hjælp efter servicelovens § 96, vil der således være tale om et hjælpebehov, der er ganske omfattende og som også ofte vil omfatte hjælp på alle tider af døgnet.”

I forarbejderne til servicelovens bestemmelse om hjælpe-ordning (L 229 16.4.1997) er det anført:

”Hjælpen gives med udgangspunkt i en individuel behovs-vurdering. Selv om udgangspunktet for hjælpen er, at den skal dække hele døgnet, er der ikke noget til hinder for, at den pågældende får udmålt et mindre antal timer, hvis han/hun ønsker det, fx på grund af et ønske om at være alene nogle timer, eller hvis en pårørende fx kan og vil påtage sig hjælpefunktionerne nogle timer.”

Hvis borgeren kan være alene i kortere perioder uden behov for hjælp, kan der tages højde for det ved udmålingen af hjælpen.

Dette præciseres bl.a. i Ankestyrelsens principafgørelse 110-11.

Udmåling af hjælp i en BPA-ordning, skal ske ud fra en individuel vurdering af borgerens behov for hjælp og med udgangspunkt i, hvad borgeren selv kan klare.

Ankestyrelsen vurderede i sagen, at kommunes udmåling af hjælp til plejeopgaverne kunne dække borgerens hjælpebehov. Ankestyrelsen vurderede ud fra de lægelige oplysninger i sagen, at borgeren kunne være alene i kortere perioder, og at det var muligt at lave en tidsplan/tilrettelægge hjælpen, så borgeren fik dækket sit behov for hjælp på de tidspunkter på dagen, hvor borgeren havde behov for hjælpen.

Når kommunen skal udmåle antal timer, skal vurderingen foretages med udgangspunkt i formålet med BPA. Der må på den ene side ikke foretages så snæver en udmåling, at timerne kun kan udmåles til hjælp på helt bestemte tidspunkter eller til bestemte behov/aktiviteter. Det vil i givet fald mindske den fleksibilitet og selvbestemmelse, der er formålet med ordningen. Men der må på den anden side heller ikke ske en overkompensation, hvis borgeren reelt ikke har behov for hjælp 24 timer i døgnet.

Ikke ret til hjælp 24 timer i døgnet

Udgangspunktet for hjælp efter § 96 er ikke, at der er ret til hjælp 24 timer i døgnet. Derimod skal de konkrete behov tilgodeses - det fastslår Ankestyrelsen i principafgørelse 87-09.

I denne afgørelse præciserer Ankestyrelsen, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering, da borgeren kunne være alene om natten og ikke behøvede overvågning, heller ikke på andre tidspunkter af døgnet hvor borgeren hvilede sig.

Det skal være muligt at få hjælp hele døgnet, men der skal i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af omfanget af behovet for hjælpetimer.

Spredt hjælpebehov/rådighedstimer

I nogle tilfælde er behovet for hjælp mere spredt, og når der er tale om et mere spredt hjælpebehov, kan hjælpen udmåles i form af tilskud til rådighedstimer.

Muligheden for at bevillige rådighedstimer fremgår af BPA-bekendtgørelsens § 5, stk. 3, hvoraf det fremgår, at der ved udmåling af tilskud til løn i helt særlige tilfælde kan udmåles tilskud til dækning af rådighedstimer til borgeren.

Rådighedstimer er timer, hvor hjælperen er til stede, men hvor der kun undtagelsesvis udføres aktiviteter for borgeren. Det kan også være i forbindelse med et mere spredt hjælpebehov.

Afrunding

For at være berettiget til en BPA-ordning skal borgeren have et massivt og sammensat behov for hjælp, der ofte er til stede i alle døgnet 24 timer, og hvor hjælpebehovet ikke kan dækkes på en fleksibel måde på anden vis.

På den anden side starter den individuelle og konkrete udmåling af behovet så at sige fra 0. Her ligger kimen til nogle af de problemer vedrørende udmåling af timer, som nogle borgere oplever i kommunerne - især hvis en kommune alene udmåler hjælp med udgangspunkt i kvalitetsstandarder fra hjemmeplejen.

I dette Praksisnyt er henvist til:

[Lov om social service\(serviceloven\) nr. 573 af 24. juni 2005 jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019](#)

[Vejledning om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance nr. 10325 af 12. december 2017](#)

[Bekendtgørelse om udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter lov om social service nr. 1632 af 27. december 2019](#)

Ankestyrelsens principafgørelser:

[Ankestyrelsen principafgørelse 87-09](#)

[Ankestyrelsen principafgørelse 110-11](#)

Ministersvar m.v.:

[Ministersvar S 2582](#)

Forarbejderne til servicelovens bestemmelse om hjælpeordning ([L 229 16.4.1997](#))

Note:

Ankestyrelsen har pr. 1. januar 2020 lukket Hotlinen og der er ikke længere adgang til hotline-svarene.